

نامه دوم متخصصان علوم اقتصادی به رئیس جمهور: با این 10 راهکار، ورود به کسب و کار را تسهیل کنید

۱۳۹۸/۱۱/۰۵ - ۱۷:۴۲

دومین نامه 56 نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگران اقتصاد ایران درباره راهکارهای داخلی رفع مشکلات مزمن اقتصاد ایران با موضوع «تسهیل صدور مجوزهای شروع کسب و کار و رفع انحصارها از دسترسی به شغل» خطاب به رئیس جمهور منتشر شد.

پنجاه و شش نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگران اقتصاد ایران، دومین نامه خود را در موضوع راهکارهای داخلی رفع مشکلات مزمن اقتصاد ایران با موضوع «تسهیل صدور مجوزهای شروع کسب و کار و رفع انحصارها از دسترسی به شغل» خطاب به رئیس جمهور منتشر کردند. در این نامه به تفصیل ده راهکار اجرایی معضل ورود به کسب و کار تشریح شده است.

براساس این گزارش، هفته گذشته بعد از اظهار نظر رییس جمهور درخصوص نحوه مواجهه با مشکلات اقتصادی در مجمع عمومی بانک مرکزی که در فضای مجازی با هشتگ من بلد نیستم، مشهور شد، تعدادی از اقتصاددانان در قالب نامه ای، راهکارهای داخلی مشکلات اقتصاد ایران را تشریح کردند. که بند اول آن نامه درباره محیط کسب و کار بود که در این نامه دوم به تفصیل به آن پرداخته شده است.

متن کامل این نامه بدین شرح است:

باسمه تعالی

جناب آقای دکتر روحانی، رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

سلام علیکم؛

یک هفته پیش، نامه ای مشتمل بر ده راهکار کم‌هزینه، ضروری و اثربخش برای نجات اقتصاد ایران با تکیه بر توان داخلی و بدون وابستگی به موضوع تحریم‌ها را به امید حرکت اقتصاد ایران در "راه نو" با امضاء جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگران اقتصاد ایران، به حضورتان تقدیم کردیم. نظر به اصرار نویسندگان نامه مبنی بر کمک به مسوولان در جهت رفع مشکلات مزمن اقتصادی در وضعیت فعلی و پرهیز از نقد غیرسازنده، بر آن شدیم، تفصیلی بر راهکارهای پیشنهاد شده را به حضورتان ارائه نماییم. لذا در این نامه، به تشریح اقدامات عملیاتی مرتبط با اجرای نخستین راهکار اشاره شده در نامه قبل با موضوع «تسهیل صدور مجوزهای شروع کسب و کار و رفع انحصارها از دسترسی به شغل» خواهیم پرداخت.

بروکراسی حاکم بر نظام اداری کشور، دولت را به یکی از مهمترین مهم‌ترین مرجع تولیدکننده و توزیع‌کننده مجوزها تبدیل کرده است.

دشواری در مسیر صدور مجوزهای شروع کسب و کار و برخی مفسده‌های مترتب بر آن، در عمل، معنایی جز عدم اجازه برای تولد کسب و کارهای جدید ندارد و از دیگر سو، تجربه یک دهه تلاش در اجرای مواد ۶ و ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ و قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و فرآیند هیات مقررات زدائی نیز تقریباً بدون دستیابی به نتیجه ای چشم گیر پیش روی ماست.

این موارد در حالی است که:

- اولاً؛ نهادهای نظارتی و تنظیم‌گر در استفاده از ابزارهای متنوع حکمرانی نابلد و ناکارآمد هستند و عملاً صدور مجوز را یکی از ابزارهای مهم حکمرانی می دانند و بر این اساس، فعالان خصوصی را به تمکین از مقررات متعدد و متنوع وادار می کند.
- ثانیاً؛ مجوزها به یکی ابزار حصول درآمدهای اختصاصی مراجع صدور تبدیل شده‌اند و از این رهگذار، زمینه پیدایش قدرت پنهان، رانت و پدیده هایی همچون "امضای طلایی" در کشور را بوجود آورده است.
- ثالثاً؛ مجوز تا بدانجا ارزش یافته که به کالایی قابل معامله تبدیل شده است و از طریق خلق انحصار و رانت برای صاحبان مجوز، به مزیتی ثروت سازی پایدار برای متنفذان تبدیل شده است.

و این چنین است که تلاش های هیات نحیف مقررات زدائی در مواجهه با چنین منظومه ی پیچیده ای از زر و زور عملاً آنگونه که باید به نتیجه نرسیده است.

در چنین شرایطی پیشنهاد می شود «صدور یک روزه تمام مجوزهای شروع کسب و کار در مواردی است که به سلامت، امنیت و محیط زیست ارتباط مستقیم ندارد» به عنوان هدف محوری در شروع اصلاحات داخلی اقتصاد بخش خصوصی از سوی دولت تعیین شده و بر این اساس:

1. ایجاد درگاه واحد صدور مجوز را به عنوان یکی از اولویتهای اقتصادی کشور در دستور کار قرار دهید. متقاضیان دریافت مجوز باید صرفاً با یک درگاه واحد مواجه باشند و از سرگردانی بین مراجع متعدد صدور مجوز و ارائه مکرر مدارک واحد به آنها خلاصی یابند.

2. نسبت به اصلاح نواقص قوانین مربوطه از جمله قانون اجرای سیاستهای اصل 44 قانون اساسی اقدام فرمایید. به طور خاص ابهام در تعیین مصادیق کسب و کار و در نتیجه حفظ انحصار در برخی مشاغل دارای قانون خاص، عدم تمکین برخی مراجع صدور مجوز از اجرای این قانون (به ویژه ماده 7)، و محدودیت شورای رقابت در وضع جرایم موثر بر اخلاگران در رقابت از مواردی هستند که باید در اسرع وقت مورد بازبینی قرار گیرند.

3. ظرفیت گذاری بر کسب و کارها و لزوم رعایت حریم صنفی که اصلی ترین مانع صدور مجوزهای شروع کسب و کار بوده و در بسیاری از اصناف به غلط، مانع از ورود تازه واردها به بازار شده حذف شود تا سازمانهای صنفی به دور از حواشی، تمرکز بر مأموریت حقیقی خود یعنی ارزیابی صلاحیت های حرفه ای متقاضیان ورود به بازار و رتبه بندی کیفی فعالان بازار، آموزش و نظارت بر عدم تخطی صاحبان مجوز از قانون را دنبال کنند.

4. از ایجاد مشاغل تسهیل گر کسب و کار و با مأموریت هایی همچون هدایت و مشاوره، خدمات تحقیق و توسعه، طراحی و تکمیل زنجیره ارزش، دسترسی به بازار و دسترسی به منابع مالی حمایت کنید. وظفه مهم اتحادیه های صنفی نیز به جای صدور مجوز و وضع محدودیتهای مختلف صنفی باید به این امور تغییر یابد. باور عملی داشته باشید که پول پاشی و تامین نقدینگی کسب و کارهایی که از اساس غلط طراحی شده اند یا تخصیص ارز ارزان برای واردات برخی کسب و کارها، اصرار بر اشتباهی تکراری و رانت زاست.

5. مجوزهای شروع کسب و کار را (در موضوعاتی که تبعات آنها جبران ناپذیر نیست) با استعلام های برخط و در یک روز کاری صادر کنید. اما همزمان اعلام کنید: «حقوق مدنی ذی نفعان و مسئولیتهای دریافت کنندگان مجوز چیست؟»، «تنبیه های بازدارنده برای هرگونه تخلف دریافت کنندگان مجوز از مسئولیتهای کدام است؟» و «جوایز سوت زنی تخلف دریافت کنندگان مجوز چیست؟»

6. به هر طریق ممکن مانع از تعطیلی بنگاه‌های فعال تولیدی توسط بانکها در فرایند وصول مطالبات شوید. اگر همین یک قانون ساده "تملک بانک بر یک بنگاه، نباید مانع استمرار تولید شود" را اعمال نمایید، اصلاح مهمی رخ خواهد داد.

7. فرآیندی شفاف برای مجازات مدیرانی که با تصمیمات اشتباه و تدابیر ناگهانی، موجب ورود خسارت به فعالان بخش خصوصی می شوند طراحی کنید و بودجه دستگاه های متخلف را به نفع جبران خسارت وارده بر بخش خصوصی، کاهش دهید.

8. هر سال گزارشی از درجه رقابت و انحصار در بخشها و بازارهای مختلف با ذکر سهم بخش دولت- بخش غیردولتی منتشر کنید و مشوقهای لازم برای شکستن انحصار بخش دولتی و عمومی را اعلام نمایید تا دولت، تدریجا رقابت با بخش خصوصی و تعاونی را کنار بگذارد.

9. با وضع مالیات بر مجموع درآمد افراد به نحوی که در سالهای اولیه اجرا صرفا به صدکهای بالا درآمدی اصابت کند، ضمن کنترل رفتارهای سفته بازانه در بازارهای مختلف، به شفاف سازی داوطلبانه تراکنشهای بانکی بزرگ توسط دارندگان حسابهای متعلق به آنها کمک نمایید. ضمن اینکه از طریق وضع مالیات بر عایدی سرمایه، پشتوانه اجرایی کافی برای مقابله با ورود اشخاص حقوقی دولتی و بانکها به بازار داراییهایی مانند مسکن فراهم نمایید. به این ترتیب امیدها برای بازگرداندن صرفه به فعالیتهای مولد احیا خواهد شد.

10. تا زمان تصویب قانون در مجلس، با ابلاغ تصویب نامه ای موقعیتهای تعارض منافع درون دولت را مدیریت نمایید و از نقش آفرینی صاحبان ثروت در خلق ضوابط و مقررات مولد انحصار و رانت، جلوگیری کنید.

ضمن اطلاع از محدودیت در چارچوب اختیارات دولت در اجرایی سازی برخی راه کارهای برشمرده شده فوق، همچنان باور داریم سر آغاز چنین تحولاتی، دولت بوده و در صورت عزم جدی دولت و با توجه به جایگاه ویژه دولت در شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا، جلب مساعدت روسای سایر قوا در خصوص موارد یاد شده دشوار نخواهد بود.

با آرزوی ایرانی سربلند و مقتدر

امضاکنندگان به ترتیب حروف الفبا:

- 1-دکتر زهرا ابوالحسنی، پژوهشگر اقتصاد
- 2-دکتر روح الله ایزدخواه، پژوهشگر اقتصاد
- 3-دکتر میثم پیله فروش، پژوهشگر اقتصاد
- 4-مجتبی توانگر، پژوهشگر اقتصاد
- 5-محسن جلواتی، پژوهشگر اقتصاد
- 6-دکتر محمد جلیلی، پژوهشگر اقتصاد
- 7-دکتر پیمان حدادی، پژوهشگر اقتصاد
- 8-دکتر سیدمحمد رضا حسینی، پژوهشگر اقتصاد و حقوق
- 9-دکتر سید مجتبی حسینی، پژوهشگر اقتصاد
- 10-دکتر سید مرتضی حسینی، پژوهشگر اقتصاد
- 11-دکتر سید احسان خاندوزی، عضو هیئت علمی دانشگاه
- 12-علیرضا خدابخشی، پژوهشگر اقتصاد
- 13-دکتر هادی دیبا، پژوهشگر اقتصاد
- 14-دکتر مجتبی رضاخواه، عضو هیئت علمی دانشگاه

15-دکتر محمدجواد رضایی، عضو هیئت علمی دانشگاه

16-دکتر سید حسین رضوی پور، پژوهشگر اقتصاد

17-دکتر سیدمحمدرضا رضی، پژوهشگر اقتصاد

18-دکتر سیدمهدی زریباف، پژوهشگر اقتصاد

19-دکتر مصطفی زمانیان، مدیرعامل پژوهشکده آیندگان

20-دکتر مرتضی زمانیان، عضو هیات علمی دانشگاه

21-دکتر حسین زندی، پژوهشگر اقتصاد

22-دکتر محسن زنگنه، عضو هیئت علمی دانشگاه

23-دکتر علی سعیدی، عضو هیات علمی دانشگاه

24-دکتر یونس سلمانی، پژوهشگر اقتصاد

25-دکتر سید امیر سیاح، پژوهشگر اقتصاد

26-دکتر مالک شریعتی، پژوهشگر انرژی

27-دکتر محمدجواد شریف زاده، دانشیار دانشکده اقتصاد

28-دکتر محمدرضا شکوهی، عضو هیات علمی دانشگاه

29-دکتر محمد شیرجیان، پژوهشگر اقتصاد

30-دکتر حامد صاحب هنر، عضو هیات علمی دانشگاه

31-هادی طالبیان مقدم، پژوهشگر اقتصاد

32-دکتر علی طاهری فرد، پژوهشگر اقتصاد

33-دکتر مهدی طغیانی، عضو هیئت علمی دانشگاه

34-دکتر ارسلان ظاهری، پژوهشگر اقتصاد

- 35-دکتر صمد عزیززاد، عضو هیئت علمی
- 36-محمد عنبری، پژوهشگر اقتصاد
- 37-دکتر علی کاشمیری، پژوهشگر اقتصاد
- 38-دکتر مجید کریمی، پژوهشگر اقتصاد
- 39-دکتر سجاد کلانتر، پژوهشگر اقتصاد
- 40-عبداله لطفی؛ کارآفرین و فعال اقتصادی
- 41-دکتر میثم لطیفی، عضو هیئت علمی دانشگاه
- 42-دکتر محمدجواد محقق نیا، عضو هیئت علمی دانشگاه
- 43-دکتر حمید رضا مقصودی، پژوهشگر اقتصاد
- 44-دکتر مهدی موحدی، عضو هیئت علمی دانشگاه
- 45-دکتر روح الله مهدوی، پژوهشگر اقتصاد
- 46-محسن مهدیان، پژوهشگر اقتصاد
- 47-دکتر مینا مهرنوش، عضو هیات علمی دانشگاه
- 48-دکتر علی حسین نبی زاده، پژوهشگر اقتصاد
- 49-دکتر داود نصرآبادی، پژوهشگر اقتصاد
- 50-محمدجواد نظرزاده، پژوهشگر اقتصاد
- 51-دکتر محمد تقی نظریان، پژوهشگر اقتصاد
- 52-دکتر محمد نعمتی، عضو هیات علمی دانشگاه
- 53-دکتر محمد نوروزی، عضو هیات علمی دانشگاه
- 54-دکتر ناصر یارمحمدیان، عضو هیئت علمی دانشگاه

55-دکتر وحید یاوری، عضو هیات علمی دانشگاه

56-دکتر مصطفی سمیعی نسب، عضو هیات علمی دانشگاه

کلیه حقوق متعلق به شبکه خبري صنايع غذايي ايران می باشد.